

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2018 r.

w sprawie **G. Ż.**

obwinionego z art. 87 § 1 k.w.

skargi obrońcy obwinionego

na wyrok Sądu Okręgowego w G.

z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt VI Ka [...]

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w T. VI Wydział Karny Zamiejscowy w P.

z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt VI K [...]

p o s t a n o w i ł:

1) pozostawić skargę bez rozpoznania, a kosztami procesu za postępowanie skargowe obciążyć Skarb Państwa;

2) uznać się za niewłaściwy do rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o uchylenie zatrzymania prawa jazdy i wniosek ten przekazać według właściwości Sądowi Okręgowemu w G. do rozpoznania;

3) zwrócić oskarżonemu G. Ż. kwotę 450 zł uiszczoną tytułem opłaty od skargi, a kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

G. Ż. został oskarżony o to, że w dniu 3 października 2017 r. w P. na ulicy S. prowadził samochód osobowy marki M. nr rej. [...] będąc w stanie nietrzeźwości 0,26 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

Sąd Rejonowy w T. Wydział VI Karny Zamiejscowy w P., po pouczeniu stron o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu na art. 87 § 1 k.w. i dalszym prowadzeniu sprawy w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (k. 124), wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt VI K [...], uznał G. Ż. za winnego tego, że w dniu 3 października 2017 r. w P. na S., znajdując się w stanie po użyciu alkoholu, mając 0,25 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował pojazdem mechanicznym marki M. o nr. Rej. [...] w ruchu lądowym, tj. popełnienia czynu wyczerpującego znamiona wykroczenia z art. 87 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 87 § 1 k.w. zw. z art. 24 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 700 zł, a na podstawie art. 87 § 3 k.w. orzekł wobec obwinionego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 10 miesięcy.

Apelację w terminie określonym w art. 105 § 1 k.p.s.w., wniósł prokurator, zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, a to art. 167 k.p.k., art. 366 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., polegającą na niewyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy poprzez zaniechanie dopuszczenia szeregu wskazanych w środku odwoławczym dowodów i zastosowaniu zasady *in dubio pro reo*, co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, gdyż dopiero przeprowadzenie tych dowodów w korelacji z dotychczas zebrany materiał dowodowy może wskazać czy oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, co mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku oraz

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego przez G. Ż. powietrza w trakcie prowadzonego przez niego pojazdu nie przekroczyła 0,25 mg/l, podczas gdy ustalenia dokonane w toku postępowania, a w szczególności wyniki przeprowadzonych badań na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu prowadzą do wniosku, że G. Ż. w czasie od rozpoczęcia jazdy do zatrzymania do kontroli drogowej znajdował się w stanie nietrzeźwości.

Podnosząc powyższe zarzuty, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt VI Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi pierwszej instancji do rozpoznania.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że wobec spadającego poziomu alkoholu w organizmie obwinionego (8:53 - 0,26 mg/l, 9:14 - 0,25 mg/l, 9:23 - ,021 mg/l, 9:27 - 0,20 mg/l) i niezależnie od kwestii dopuszczalnego poziomu błędu analizatora wydechu (0,01 mg/l) okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia tej sprawy była kwestia ustalenia zawartości alkoholu w organizmie G. Ż. w całym okresie, gdy prowadził on pojazd mechaniczny, a nie tylko zawartość ustalona już po zakończeniu jazdy, podczas pierwszego badania. W tym celu konieczne jest ustalenie czasu, w jakim G.Ż. kierował samochodem w ruchu lądowym, a następnie, za pomocą analizy retrospektywnej wykonanej przez biegłego, ustalenie poziomu alkoholu we krwi przez cały okres prowadzenia pojazdu.

Skargę od orzeczenia Sądu Okręgowego w G. wniósł obrońca G. Ż.. Zaskarżając wyrok ten w całości, zarzucił mu naruszenie „art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. poprzez uchylenie zaskarżonego wyroku w sytuacji, gdy nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości, albowiem z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że przeprowadzony ma być jedynie dowód z opinii biegłego sądowego, a pozostałe czynności dowodowe zostały utrzymane w mocy. Podnosząc ten zarzut, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W skardze wniesiono także o uchylenie „środka zapobiegawczego” w postaci zatrzymania prawa jazdy, jak i o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego wynagrodzenia obrońcy z wyboru w postępowaniu sądowym przed Sądem Najwyższym wg norm przypisanych.

W pisemnej odpowiedzi na skargę Prokurator Prokuratury Rejonowej w T. wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga od wyroku kasatoryjnego Sądu Okręgowego w G. jest niedopuszczalna, a więc - wobec jej uprzedniego przyjęcia przez przewodniczącego VI Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w G. (zarządzenie z dnia 22 sierpnia 2018 r., k. 17 akt VI WSU [...] (VI Ka [...]) - należało ją pozostawić bez rozpoznania.

Postępowanie, w którym orzekał Sąd Okręgowy w G. zostało rozpoczęte przed sądem pierwszej instancji w sprawie o przestępstwo. Jednak w toku postępowania pierwszoinstancyjnego Sąd Rejonowy w T. dokonał konwersji postępowania w postępowanie wykroczeniowe (art. 400 § 1 k.p.k.), uznając obwinionego za winnego popełnienia wykroczenia określonego w art. 87 § 1 k.w. W konsekwencji dalsze postępowanie, w tym postępowanie apelacyjne, toczyło się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 14/05, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2003 r., IV KK 94/03, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2014 r., V KK 322/14, a także D. Świecki (w:) D. Świecki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2018, tom I, 1573-1575). Kodeks ten, choć odsyła do odpowiedniego stosowania art. 437 § 2 k.p.k., w tym i jego zdania drugiego (art. 109 § 2 k.p.s.w.), wprowadzając ograniczenie co do możliwości uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania do trzech wypadków: potrzeby przeprowadzenia przewodu w całości, reguły *ne peius* określonej art. 454 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w. oraz bezwzględnej przyczyny odwoławczej (art. 104 k.p.s.w.), nie recypował jednak (przez wprowadzenie odpowiedniego odesłania) instytucji skargi na wyrok sądu odwoławczego przewidzianej w art. 539a i n. k.p.k. Przepisy Kodeksu postępowania karnego stosuje się bowiem do postępowania wykroczeniowego tylko o tyle, o ile Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenie tak stanowi (art. 1 § 2 k.p.s.w.). Ustawodawca, wraz z wprowadzeniem tej instytucji do Kodeksu postępowania karnego, nie znowelizował przepisów regulujących procedurę wykroczeniową, przez nakaz odpowiedniego stosowania art. 539a i n. k.p.k. w sprawach o wykroczenie, tak, by skarga mogła również funkcjonować w postępowaniu w sprawach o wykroczenia (szerzej na ten temat zob. M. Hudzik, M. Karasińska, *Skarga na wyrok sądu*

odwoławczego w sprawie o wykroczenie (powszechne, skarbowe, art. 400 k.p.k.) (w druku)). W tym stanie, z uwagi na to, że wyrok sądu odwoławczego zapadł w postępowaniu w sprawach o wykroczenie i niezależnie od tego, że w dalszym postępowaniu, po przekazaniu sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, postępowanie będzie toczyło się w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania karnego, skarga na takie orzeczenie do Sądu Najwyższego nie jest dopuszczalna.

W skardze został zawarty wniosek o „uchylenie środka zapobiegawczego w postaci zatrzymania prawa jazdy.” W ramach tego wniosku obrońca obwinionego oczekuje uchylecia przez Sąd Najwyższy zatrzymania prawa jazdy, które nastąpiło na podstawie postanowienia o zatrzymaniu takiego dokumentu na podstawie art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1260 ze zm.). Postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy zostaje wydane w związku z zatrzymaniem takiego dokumentu przez policjanta - z uwagi na uzasadnione podejrzenie, że kierujący znajdował się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu, albo gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że kierowca popełnił przestępstwo lub wykroczenie, za które może być orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów (art. 135 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 Prawa o ruchu drogowym). Zatrzymanie prawa jazdy nie stanowi więc środka zapobiegawczego w rozumieniu przepisów Rozdziału 22 Kodeksu postępowania karnego (nie wspominając już o tym, że stosowanie takich środków w postępowaniu wykroczeniowym nie jest możliwe), a w konsekwencji nie obejmuje go kompetencja Sądu Najwyższego do orzekania w przedmiocie środka zapobiegawczego po przekazaniu sprawy ze skargi temu Sądowi (art. 539d k.p.k.). Niezależnie więc od kwestii dopuszczalności skargi, Sąd Najwyższy nie byłby uprawniony do rozpoznania takiego wniosku obrońcy nawet w wypadku, gdyby skarga była dopuszczalna. Właściwym do rozpoznania takiego wniosku w realiach sprawy jest sąd, przed którym sprawa się toczy, a więc w niniejszej sprawie – do chwili przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w T. VI Wydziałowi Karnemu Zamiejscowemu w P. - Sąd Okręgowy w G.

Z uwagi na to, że skarga w niniejszej sprawie w ogóle nie była dopuszczalna i nie powinna była zostać przyjęta i przedstawiona Sądowi Najwyższemu, należało

zwrócić obwinionemu opłatę od skargi, a kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.

Z tych względów należało orzec jak w postanowieniu.